

KAPITEL 15

KAUTION

OPGAVE 1

Siden Terese lærte at gå, har hendes far slæbt hende med rundt til det ene Porsche-træf efter det andet, og siden hun fylde otte, har hun drømt om at eje sin egen 911'er.

I 2008 startede Terese med at læse semitisk filologi på Århus Universitet. Under en meget fugtig bytur i sommeren 2012 mødte hun Pablo, der læste til arkitekt. Mødet endte hjemme hos Terese, og det blev starten på et fantastisk, lidenskabeligt forhold mellem de to.

I juni 2014 havde Terese gennemført sin uddannelse og besluttede, at det var en passende anledning til at føre sit største ønske ud i livet. Hun kontaktede derfor sin bank, Østdjurs Sparekasse, for at høre, om de ville låne hende lidt til en brugt Porsche 911 fra 2002, som hun havde fundet på nettet. Prisen var 430.000 kr., men da hun selv havde sparet sammen siden konfirmationen, skulle hun ”kun” låne 330.000 kr.

Banken tog et kig på Tereses økonomi og kunne konstatere, at hun ikke kunne fremlægge ”de tre seneste lønsedler” af den simple grund, at hendes uddannelse desværre ikke havde udmøntet sig i et fast arbejde. De forklarede hende derfor, at hun kun kunne låne pengene, hvis hun – ud over pant i bilen – kunne stille sikkerhed.

Terese havde ikke umiddelbart noget andet at stille som sikkerhed, og hun fortalte derfor Pablo om sit problem. Pablo, der stadig var nærmest nyforelsket i Terese, foreslog selv, at han kunne kautionere, hvis det kunne være nok til at overtale banken. Det kunne det. Pablo blev grundigt vejledt af sparekassen og fik et meget fyldestgørende indblik i Tereses økonomi og

kautionerede derefter som ”selvskyldnerkautionist” for Tereses lån, så Terese kunne få sin bil. Sparekassen var fint tilfreds, da de vidste, at Pablo havde en lejlighed med en friværdi på mere end 900.000 kr.

En varm eftermiddag i september besluttede Pablo at tage tidligt fri fra arbejde for at overraske Terese, hvilket lykkedes til fulde. Da Pablo kom hjem, kunne han konstatere, at Terese lå fuldstændig nogen på sofaen i studien, og at hans gode ven Michael lå nogen ved siden af.

Efter 14 dages tænkepause besluttede Pablo, at han var indstillet på at give forholdet til Terese endnu en chance. Terese meddelte imidlertid, at hun havde besluttet at give forholdet til Pablos tidligere gode ven Michael en chance.

1. november 2015 kunne Terese ikke betale det månedlige afdrag på gælden.

1. Er Pablos kaution stadig gældende?
2. Hvis vi – uanset svaret på spørgsmål 1 – lægger til grund, at kautio nen stadig er gældende, hvornår kan sparekassen så kræve pengene af Pablo?
3. Kan Pablo kontakte banken og kræve at blive frigjort for sin kautionsforpligtelse?
4. Hvis Michael får dårlig samvittighed og gerne vil overtage Pablos forpligtelser, kan de to så i fællesskab kræve, at banken overfører kautionsforpligtelsen til Michael?

OPGAVE 2

Du er ansat i banken Spar Aggersborg. Spar Aggersborg har i nogen tid været meget presset, og direktionen har derfor meldt ud, at alle udlån skal sikres ”med livrem og seler”.

En af dine kunder, Harald Gormsen, har igennem lang tid haft et udtalt ønske om at overtage og renovere en mindre bar i Aggersund. Økonomien i den bar, Harald ønsker at overtage, er ikke just fremragende, men du ved på den anden side også, at Harald er et meget kendt og vellidt ansigt i lokalområdet, hvilket muligvis kan udvide kundegrundlaget. Harald har tænkt sig at kalde baren for RagnaRock.

Harald har bedt om et lån på 450.000 kr. til at renovere de lejede lokaler, men har desværre ikke noget, han selv kan stille som sikkerhed. Som Harald meget rammende siger: ”Hvis jeg havde penge, behøvede jeg jo ikke at låne

dem.” Du får dog gjort det klart for Harald, at banken skal have en eller anden form for passende sikkerhed, hvis han skal låne penge, og du foreslår ham, at han finder nogen, der kan kautionere for ham.

14 dage senere kommer Harald uanmeldt ind i banken med en fin lille liste. Det er rent faktisk lykkedes ham at finde en håndfuld kautionister, der er indstillede på at kautionere for forskellige beløb. Listen ser således ud:

Gorm (Haralds far)	200.000 kr.
Thyra (Haralds mor)	200.000 kr.
Saxo	150.000 kr.
Gunhild	100.000 kr.
Tove	50.000 kr.

Harald fortæller, at Saxo, Gunhild og Tove er nogle af hans kvindelige bekendte, og at han har fortalt alle kautionisterne om de andre kautionister og om, hvilket beløb de andre er gået med til at kautionere for.

Du skal nu i gang med at udarbejde kautionserklæringer.

- ▶ Hvilken type af kaution er der tale om, hvis du blot skriver, at ”[navn på kautionist] kautionerer hermed for Haralds gæld til Spar Aggersborg”?
- ▶ Hvilken type kaution skal du få kautionisterne til at underskrive, hvis du skal sikre banken bedst muligt?
- ▶ Da du får talt med Thyra, gør hun det klart, at hun kun er interesseret i at kautionere som efterkautionist for Gorm. Hvad betyder det?
- ▶ Thyra forklarer desuden, at hun over for Harald har stillet som betingelse, at Olav – en af Haralds bekendte – kontrakautionerer for hende, hvilket Olav har accepteret. Du er ved at være godt træt af Thyra, men beslutter dig alligevel for at kigge nærmere på det. Hvad betyder det, at Olav kontrakautionerer for Thyra?
- ▶ Hvilke oplysninger skal du sørge for at kautionisterne får, inden de kautionerer?
- ▶ Når man lægger de beløb sammen, kautionisterne har lovet at kautionere for, er summen højere end lånebeløbet. Hvorfor er det en god ide for banken?

OPGAVE 3

23 måneder efter alt bøvlet med at udarbejde kautionserklæringerne i opgave 2 ovenfor viser det sig, at det hårde arbejde var ganske vigtigt. En kold og trist mandag morgen kommer din filialchef hen til dit skrivebord og fortæller, at han har en god og en dårlig nyhed. Den dårlige nyhed er, at RagnaRock ikke kunne løbe rundt, og at Harald derfor er gået konkurs. Den gode nyhed er, at du har gjort et godt arbejde med kautionerne, og din chef vil derfor gerne have, at du får reddet trådene ud i forhold til kautionisterne.

Haralds gæld til Spar Aggersborg er ved konkursen på præcis 400.000 kr.

- ▶ Hvis du går ud fra, at alle kautionisterne kan betale, hvordan skal tabet så fordeles mellem dem? (Husk, at Thyra ”kun” var efterkautionist, og at Olav var kontrakautionist for Thyra).
- ▶ Hvis det viser sig, at Gunhild er udrejst permanent af landet, uden at nogen ved, hvor hun opholder sig, hvordan skal tabet så fordeles mellem de øvrige kautionister?
- ▶ Hvis det viser sig, at Gorm ikke kan betale, hvordan skal tabet så fordeles mellem kautionisterne?
- ▶ Tove fortæller, at hun, da hun underskrev kautionserklæringen, var kæreste med Harald. Det er hun ikke længere, og derfor mener hun ikke, hun skal betale noget som helst. Kan banken stadig holde fast i, at Tove skal betale?

OPGAVE 4

Klaudia Riis Froh er enejer af en lille virksomhed, RiisiFroh10 ApS, hvor hun sammen med sine fire ansatte laver markedsføring for små og mellemstore virksomheder. Efter en rigtig god start i 2010 og 2011 stagnerede virksomheden en smule i 2012-2015, og i 2016 måtte Klaudia konstatere, at økonomien var anstrengt. Hun var af den opfattelse, at virksomheden ville dø en stille død, hvis ikke det lykkedes at tiltrække nye og større kunder, og hun havde derfor længe forsøgt at få kontakt til to større virksomheder, telekoncernen SoFa og internetshoppen It's easy.

Det var nu lykkedes hende at ”komme igennem” til begge virksomheder, og hun havde fået arrangeret møder, hvor hun skulle fortælle om RiisiFroh10 ApS’ unikke kreative kompetencer. Klaudia var af den opfattelse, at hvis hun blot kunne få præsenteret sine ideer på den helt rigtige måde, var

begge kunder så godt som hendes. Det eneste problem var, at den præsentation, hun gerne ville lave, krævede investering i en række dyre materialer samt nyt it-hardware og -software, hvilket likviditeten ikke just var til.

Hun kontaktede derfor sin bank, Bank Fyn, for at høre, om virksomheden kunne udvide sin kassekredit med 250.000 kr., så den samlede kredit lød på 600.000 kr. Den eksisterende kredit på 350.000 kr., der var uden nogen former for sikkerheder, var allerede udnyttet fuldt ud.

Bank Fyn, der altid var interesseret i at låne penge ud, forklarede, at hun kunne låne pengene, hvis hun kunne finde en solid kautionist eller påanden måde stille sikkerhed for kassekreditten. To dage senere stillede Klaudia og hendes bror, Klaus, i Bank Fyn og var klar til at skrive under.

- ▶ Er der forskellige regler, banken skal være opmærksom på, afhængigt af om det er Klaudia eller Klaus, der kautionerer?
- ▶ Bank Fyn fandt hurtigt ud af, at Klaus uden sammenligning var den mest solide af de to. De fik ham derfor til at underskrive en kautionserklæring, der dækkede den samlede kredit på 600.000 kr. Er der noget, Bank Fyn burde være særligt opmærksom på i den forbindelse?
- ▶ Hvilken forskel havde det gjort, hvis Klaudia i stedet havde kontaktet en anden bank, Syddanske Bank, og lånt 600.000 kr. med Klaus som kautionist og så brugt de første 350.000 kr. til at indfri engagementet i Bank Fyn?

OPGAVE 5

Sonny er ansat i HCA Bank og har en noget presset chef, Karen, siddende på sit kontor. For tre år siden havde en af HCA Banks kunder hårdt brug for et lån på 200.000 kr. til at udvide sin robotvirksomhed Happy Robot ApS. Hverken Happy Robot ApS eller indehaveren, Robert Happen, havde nogen aktiver, der kunne stilles som sikkerhed, så det endte med, at Roberts ret velhavende, pensionerede far, Harry, havde kautioneret for lånet som selvskyldnerkautionist.

Indtil for et år siden gik alt, som det skulle i den forstand, at Happy Robot ApS havde overholdt alle deres afdrag på lånet. For præcis 11 måneder siden var afdragene imidlertid stoppet med at blive betalt. Robert havde forklaret, at der var investorer på vej ind i virksomheden, og at årsagen til misligholdelsen af lånet var, at man p.t. var ved at skabe et samlet overblik over selskabets økonomi, da det var nødvendigt for at få de nye investorer

på banen. Det var lykkedes Robert at holde Sonny hen i 11 måneder, men i år fik HCA Bank besked om, at skifteretten på begæring af SKAT havde erklæret Happy Robot ApS konkurs.

Karen beder Sonny om en forklaring på, at der i hendes system står et helt usikret engagement på 200.000 kr., der nu tilmed er nødlidende. Sonny smiler lidt anstrengt til sin chef og forklarer, at lånet ikke er helt usikret, da Harry jo har kautioneret. Sonny har bare glemt at notere Harrys kaution på Happy Robot ApS' lån i systemet, hvilket er grunden til, at Karen ikke kender til den. Det viser sig efterfølgende, at Harry af samme grund ikke har hørt noget fra banken, siden han skrev under på kautionen.

Spørgsmålet er, om Sonny har noget at smile over. Der er enighed om, at Happy Robot ApS for 11 måneder siden var god for i hvert fald 500.000 kr., og at virksomheden nu er værdiløs, hvilket bl.a. kan ses ved, at der forventes en dividende på 0 % til simple kreditorer.

- ▶ Er der tale om erhvervs- eller privatkaution?
- ▶ Kan HCA Bank gøre Harrys kautionsforpligtelse gældende?